

אינדיבידואליזם על מידע אישי אלי כהן

לחייב מוסדות להתגונן מגניבות סייבר

ביום הראשון של 2017 יוכלו החוסכים בקרנות הפנסיה, בקופות הגמל ובביטוחים – כלומר כולנו – להרגיש מעט יותר בטוחים. אמנם לא

מדובר בהשקעה חדשה, שתכפיל את הכסף שבקופות, אלא בכך שמה שכבר נמצא בהן יהיה שמור טוב יותר: באתו יום ייכנסו לתוקף הנחיות של משרד האוצר, כיצד צריכים הגופים שמנהלים את הכסף להתגונן מפני אינדיבידואליזם.

ההנחיות שפרסמה הממונה על שוק ההון, דורית סלינגר, מבהירות לגופים המוסדיים שיש סכנה מוחשית של חדירה למערכות המחשב ונחוצה התמודדות מיוחדת עם האיום. הן מטילות את האחריות להתגוננות על המנכ"ל והדירקטוריון ומחייבות אותם להקים גוף שידאג לביטחון הקיברנטי.

ההנחיות גם קובעות נוהלי עבודה כמו מיפוי סיכונים ועריכת ביקורות, ומגדירות כיצד לאבטח כל היבט, כמו למשל ההתחברות מרחוק והרשתות האלחוטיות.

רגולציה כזאת הכרחית כשמדובר בגופים שמנהלים כמעט טריליון שקלים: פושע מתוחכם יכול לשרוד סכומי עתק בלחיצת כפתור, כפי שקרה בפברואר השנה בבנק בבנגלדאש (קרוב ל־100 מיליון

דולר נגנבו מתוך מיליארד דולר שפושעי הסייבר ניסו לגנוב); לגנוב מידע רגיש של ביטוחים והשקעות; ובמקרים קיצוניים אף להותיר אלפים בלי חסכונות תוך ערעור יציבות המערכת הפיננסית. מול סיכונים כאלה, ההתגוננות אינה יכולה להיות פחות ממקסימום.

בעוד שלדעת מומחים בתחום הסייבר, ההוראות החדשות אינן מספיקות, טוב עשתה הממונה על שוק ההון כאשר דרשה מאותם ארגונים "ליישר קו" לפי הנחיותיה. אמנם לגופים הללו כבר יש מערכות הגנה, אך כל גוף עסקי מחפש כיצד לחסוך בהוצאות. וכשמסתכלים רק דרך החור בגרוש, עלולים להקל ראש באינדיבידואליזם.

וזה בדיוק המצב בכל מגזר שאינו שוק ההון. מי מחייב את קופות החולים ובתי החולים להגן על הנתונים האישיים שלנו? מי מחייב את רשויות הרווחה והמועצות המקומיות להגן על מידע אישי? ומה עם בתי הספר ומערכת החינוך?

דו"ח חריף של מבקר המדינה על היערכות ישראל להגנה מאינדיבידואליזם, שפורסם בתחילת נובמבר, קובע כי "הליך הסדרת האחריות מתעכב, ואי העמידה בלוח הזמנים שקבעה הממשלה ב-2011 אינו עולה בקנה אחד עם התגברות האיומים על ישראל".

חוק הגנת הפרטיות, המחייב גופים להגן על המידע שלהם, מטיל עונשי מאסר של עד חמש שנים על עברייני מידע, אך הוא מעולם לא הופעל. ישראל מתגאה בהיותה מעצמת סייבר, אך בשורה התחתונה, היא עצמה לא מצליחה להסדיר את הטיפול באיומים משמעותיים, ולאכוף את החוקים שחוקקה בנושא.

המדינה חייבת להפנים שמגזרים ציבוריים שלמים חסרי הגנה. מי יכפה על הטאבו, רשויות המס או רשם האוכלוסין, לדאוג לכך שאיש לא יוכל לגנוב דירה, להקל בשומה או לשנות את מצבו המשפטי של אדם בלחיצת כפתור? ומי דורש מעשרות אלפי עסקים רחבי מינימלי של הגנה על המידע

שלונו? המסמך שהפיץ משרד האוצר צריך להיות השראה לתוכנית סייבר לאומית שתחול על כל הגופים הציבוריים, תקבע סטנדרטים לגופים פרטיים ותכיל המלצות למשתמשים.

מדיניות כזאת נכנסת לתוקף במקומות רבים בעולם. האיחוד האירופי מתחיל ליישם רגולציה כללית להגנת מידע (GDPR), המגדירה כיצד יש להגן על המידע האישי של אזרחי האיחוד. היא מחייבת כל מדינה להקים רשות שתפקח על הנושא, בעוד כל גוף המחזיק ומעבד מידע אישי חייב למנות שאחראי לעניין, שיגן על המידע גם מפני התקפות סייבר.

הרגולציה באירופה מחייבת גם חברות זרות שמחזיקות במידע של אירופאים, כמו גוגל או פייסבוק למשל, והיא אוסרת על הוצאת מידע מגבולות האיחוד. הגרמנים מחמירים עוד יותר ואוסרים הוצאת מידע אפילו מהמדינה. ומי שלא עומד בתנאים?

המסמך מגדיר קנסות שמגיעים עד 4% מההכנסות השנתיות בכל העולם ולפחות 20 מיליון יורו. תהליכי רגולציה דומים ניתן לראות גם בארצות הברית ובמזרח אסיה: המדינות מבינות שמול פשעים בלי גבולות עליהן לשתף פעולה.

אינדיבידואליזם גובים מחיר כלכלי כבר, שלפי חלק מהערכות יגיע ב־2019 לשני טריליון דולר. ישראל מגדירה את עצמה בצדק מעצמת סייבר. עתה היא צריכה להתקדם ולהתחייב גם לחזית הרגולציה, שתגן על המידע האישי של כולם. ●